

Müze Dayalı Sanat Eğitiminin Özel Yetenekli Öğrencilerin Sanatsal Becerilerine Etkisi*

Mustafa ÖZTÜRK^{1*} Ayşe OKUR² Ahmet KURNAZ²

¹ Selçuk Üniversitesi, Türkiye

² Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye

³ Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye

Makale Bilgisi

Makale Geçmişi

Geliş Tarihi: 01.03.2025

Kabul Tarihi: 23.06.2025

Yayın Tarihi: 30.06.2025

Anahtar Kelimeler:

Özel Yetenekli Öğrenci,
Müze Eğitimi,
Sanat Eğitimi,
Sanatsal Beceri.

ÖZET

Toplumların geleceğini şekillendirecek olan özel yetenekli çocukların eğitiminin önemi gün geçtikçe artmakta, eğitimleri onların özel ihtiyaçlarına uygun şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Özel yetenekli öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında, onların özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanan eğitim programları önemlidir. Bu öğrencilerin potansiyellerini tam olarak ortaya çıkarabilmek için, eğitim ortamlarının ve yöntemlerinin onların ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanması ve zenginleştirilmesi gerekmektedir. Bu süreçte, okul dışı öğrenme ortamları önemli bir rol oynar. Özellikle müzeler, özel yetenekli öğrencilerin ilgisini çeken ve keyifli bir ortamda sıkılmadan hedeflenen kazanımları edinmelerine olanak tanıyan bir eğitim modeliyle, etkili ve zenginleştirici bir rol üstlenir. Müzeler, öğrencilerin sanat eserleri ve kültürel nesneler ile doğrudan etkileşimde bulunmalarını sağlar, estetik değerleri tanımalarına ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunur. Bu çalışma, müze gezilerinin ve müze temelli etkinliklerin özel yetenekli öğrencilerin sanatsal becerileri üzerine olan etkilerini araştırmak için ortaya konmuştur. Araştırma grubunu 6. sınıf düzeyinde 21 deney grubu, 21 kontrol grubu öğrencisi oluşturmaktadır. Hazırlanan müze gezileri ve etkinlikleri deney grubu öğrencilerine uygulanırken, kontrol grubu öğrencilerine Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) çerçeve plan etkinlikleri uygulanmıştır. Etkinliklerin uygulanma öncesi ve sonrasında, her iki gruptaki öğrencilerin sanatsal becerilerini tespit etmek amacıyla "Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler" temalı resim çalışmaları yaptırılmıştır. Yaptırılan resimleri değerlendirmek için uzman görüşleri alınarak "Resim Değerlendirme Cetveli" oluşturulmuş ve resimler değerlendirilerek sayısal verilere dönüştürülmüştür. Bu veriler IBM SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirmeler yapılmıştır. Deney grubu ve kontrol grubu arasında oluşan farklar ortaya konmuştur. Sonuç olarak, deney grubuna uygulanan bağımsız değişken olan müze dayalı sanat eğitiminin, özel yetenekli öğrencilerin sanatsal becerilerini geliştirmede etkili olduğu görülmüştür.

The Effect of Museum-Based Art Education on The Artistic Skills of Gifted Students

Article Info	ABSTRACT
Article History Received: 01.03.2025 Accepted: 23.06.2025 Published: 30.06.2025 Keywords: Gifted Student, Museum Education, Art Education, Artistic Skills.	The importance of the education of gifted children, who will shape the future of societies, is increasing day by day, and their education should be organized in accordance with their special needs. In meeting the educational needs of gifted students, education programs prepared by taking their characteristics into consideration are important. In order to fully reveal the potential of these students, educational environments and methods need to be designed and enriched in accordance with their needs. In this process, out-of-school learning environments play an important role. In particular, museums play an effective and enriching role with an educational model that attracts the attention of gifted students and allows them to acquire the targeted gains without getting bored in a pleasant environment. Museums enable students to interact directly with works of art and cultural objects, and contribute to their recognition of aesthetic values and development of creative thinking skills. This study was designed to investigate the effects of museum visits and museum-based activities on the artistic skills of gifted students. The research group consisted of 21 experimental group and 21 control group students at the 6th grade level. While the prepared museum trips and activities were applied to the experimental group students, the control group students were applied the Science and Art Center (BİLSEM) framework plan activities. Before and after the implementation of the activities, the students in both groups were asked to make painting studies on the theme of "Cultural Traces in the Environment We Live In" in order to determine their artistic skills. In order to evaluate the paintings, a "Painting Evaluation Chart" was created by taking expert opinions and the paintings were evaluated and converted into numerical data. These data were evaluated using IBM SPSS statistical program. The differences between the experimental group and the control group were revealed. As a result, it was seen that museum-based art education, the independent variable applied to the experimental group, was effective in developing the artistic skills of gifted students.

To cite this article:

Öztürk, M., Okur, A., & Kurnaz, A. (2025). Müzeye dayalı sanat eğitiminin özel yetenekli öğrencilerin sanatsal becerilerine etkisi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 286-307. <https://doi.org/10.51119/ereegf.2025.131>

***Sorumlu Yazar:** Mustafa Öztürk, mustafaozturk@selcuk.edu.tr

GİRİŞ

İnsanlar, tarih boyunca yaşamlarını sürdürebilmek ve hayatı kolaylaştırmak için çeşitli araç-gereçler üretmişlerdir. Bu üretim süreci, teknolojik gelişmeleri de beraberinde getirmiştir. Zaman içinde bilgi ve becerileri bir sonraki nesle aktarma gayreti, eğitimin önemini ortaya çıkarmıştır. Eğitim, bireylerin küçük yaşlardan itibaren bilgi, beceri ve alışkanlık kazanmalarını sağlayarak, toplum içinde sağlam ve düzgün karakterli bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Ertürk, 2013). Hızlı öğrenme ve yüksek performanslarıyla dikkat çeken özel yetenekli öğrenciler, eğitimde önemli bir yere sahiptir. Bu öğrenciler için bireyselleştirilmiş ve farklılaştırılmış eğitim programları gereklidir.

Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde sanat eğitimi, çocukların sanatsal ve yaratıcı becerilerini geliştirmede kritik bir rol oynar. Ancak, mevcut eğitim sisteminde sanat eğitiminin yeterince yer bulamadığı ve özellikle müze eğitimi gibi zenginleştirilmiş etkinliklerin etkisinin belirsiz olduğu görülmektedir. Müzeler, öğrencilere öğrenme ve keşfetme fırsatları sunarak sanatsal gelişimlerine katkıda bulunabilir; fakat mevcut müze eğitim faaliyetlerinin yeterince planlanmaması, beklenen eğitimsel kazanımların elde edilmesini zorlaştırmaktadır.

Sanat eğitimi üzerine yapılan çalışmalar, sanatın bireylerin yaratıcılıklarını, eleştirel düşünme becerilerini ve estetik duyarlılıklarını artırmada etkili olduğunu göstermiştir (Artut, 2002; Ayaydın, 2017). Bununla birlikte, müze eğitiminin özel yetenekli öğrenciler üzerindeki etkileri konusunda sınırlı araştırma bulunmaktadır. Müzeler, eğitimsel anlamda bir okul vazifesi görerek, ziyaretçilere tarih ve kültürel farkındalık kazandırır (Bülbul, 2016; San, 2008). Ancak, müze eğitim faaliyetlerinin etkili bir şekilde planlanması ve uygulanması, öğrencilerin sanatsal becerilerinin geliştirilmesinde kritik bir öneme sahiptir.

Bu çalışmanın problem cümlesini “*Özel yetenekli öğrencilere uygulanan müze etkinlikleri ile zenginleştirilmiş sanat eğitiminin, öğrencilerin sanatsal yeteneklerine etkisi nasıldır?*” sorusu oluşturmaktadır. Müze etkinlikleri ile zenginleştirilmiş sanat eğitiminin özel yetenekli öğrencilerin sanatsal becerilerine etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada “Kontrol Gruplu Ön Test- Son Test Deney Deseni” yöntemi uygulanmıştır. Çalışmanın araştırma grubunu, Konya Bilim ve Sanat Merkezine devam eden 6. sınıf düzeyindeki özel yetenekli öğrenciler oluşturmaktadır. Ayrıca araştırma, bu öğrenci grubuyla sınırlı olup, yalnızca Konya Etnografya Müzesi ve Konya Arkeoloji Müzesi’nde gerçekleştirilen etkinlikler ile önceden planlanan müze ve ders içerikleri doğrultusunda yürütülen uygulamalarla sınırlıdır. Araştırma için random atama yöntemi kullanılarak deney ve kontrol grupları tarafsız biçimde belirlenmiştir. Deneysel yöntemlerin uygulandığı öğrenci grubu ile geleneksel eğitim programlarının uygulandığı karşılaştırma grubundaki öğrencilerin yaratıcılık, estetik duyarlılık ve eleştirel düşünme becerilerine olan etkileri, öğrencilerin yaptıkları resimler üzerinden içerik analizi ile karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Bu araştırma ile her iki grubun eserlerinin belirli kriterlere göre değerlendirilerek, müze gezileri ve etkinliklerinin özel yetenekli öğrencilerin sanatsal becerilerine nasıl bir katkı sağladığı analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları, müze etkinliklerinin eğitimdeki rolünü ve önemini anlamada önemli bilgiler sunmaktadır.

Özel Yetenekli Öğrenci ve Özellikleri

Özel yetenekli bireyler, akranlarına göre öğrenme hızı, sanat ve yaratıcılık becerisi, liderlik kapasitesi ve akademik yetenekler gibi genel becerilerde ileri seviyede performans gösteren, soyut işlemleri anlayabilen ve ilgi alanlarında özgürce hareket etmeyi tercih eden bireyler olarak tanımlanır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2016).

Özel yetenekli öğrenciler, hızlı ve kalıcı öğrenme yeteneği, karmaşık bilgileri anlama ve soyut düşünme kapasiteleri ile akranlarından ayrılırlar. Sürekli soru sorma eğiliminde olup, geniş kelime hazineleri ile ileri düzeyde okuma yeteneğine sahiptirler. Yaratıcılıkları, özgün ve yenilikçi düşünceler,

alışılmadık problem çözme yöntemleri ve güçlü hayal gücü ile belirgindir. Liderlik özellikleri, yüksek sorumluluk alma, güvenilirlik ve grup içinde liderlik yapma becerileri ile öne çıkar. Derin empati, sosyal duyarlılık, yüksek motivasyon ve kendini güdüleme yetenekleri, duygusal ve sosyal özelliklerini tanımlar. Sanatsal olarak, görsel sanatlarda yetenekli, estetik anlayışa sahip, üç boyutlu düşünme ve yaratıcı tasarım yetenekleri ile müzik ve performans sanatlarında üstün becerilere sahiptirler. Bu özellikler, özel yetenekli öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının farklılaştırılmış ve zenginleştirilmiş programlarla karşılanmasını gerektirir (Baykoç Dönmez, 2010; Clark ve Zimmerman, 2002; Ersoy ve AvcıI, 2001; Levent, 2013; Sisk, 1990).

Özel Yetenekli Öğrenci Eğitimi

Geçmişten günümüze birçok ülkede özel yetenekli öğrencilerin eğitimi farklı uygulamalarla şekillenmiş olsa da temel amaç, onların doğru şekilde seçilmesi, en iyi biçimde eğitilmeleri ve devletin önemli kademelerinde etkin biçimde değerlendirilmeleridir. Türkiye’de özel yeteneklilerin eğitimi BİLSEM’lerde verilmektedir. BİLSEM’ler özel yetenekleri tespit edilen öğrencilere formal eğitim veren kurumlar olmanın yanı sıra; öğrencilerin zihinsel, resim ve müzik gibi yetenek düzeylerini geliştirmek ve destek eğitim hizmeti vererek mevcut yeteneklerini en üst seviyede kullanmalarını sağlamak için açılan kurumdur (MEB, 2018).

Özel yetenekli bireylerin gelişimlerini sağlayabilmek için küçük yaşlardan itibaren uygun öğrenme yöntemleri uygulanmalıdır (Karakuş, 2011). Bu bireyler, çoklu alanlarda veya tek bir alanda yüksek yetenek gösterebilirler (Uzun, 2004). Eğitim sürecinde, gelişim hızlarının aynı olmaması dikkate alınmalı ve normal çocuklardan farklı özellik ve hızlara sahip olmaları göz önünde bulundurularak özel düzenlemeler yapılmalıdır (Genç, 2014). Özel yetenekli öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında, çeşitlendirilmiş ve zenginleştirilmiş eğitim programları önemlidir. Bu öğrencilerin potansiyellerini tam olarak ortaya çıkarabilmek için, eğitim ortamlarının ve yöntemlerinin onların ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanması gerekmektedir (Bapoğlu Dümenci ve Yıldız Bıçakçı, 2019; Batdal Karaduman, 2012; Genç, 2016; Kansu Çelik, 2015; Yücel, 2015). Bilgi vermektense, bilgi kazanma süreçlerine odaklanılmalı; araştırma, keşif ve soyut düşünme yetenekleri teşvik edilmelidir. Analiz, sentez ve yorumlama düzeylerindeki becerilerinin artırılması ve öğrencilerin bilgi üreticisi olarak yetiştirilmesi önemlidir. Öğretmenler, bilgiye ulaşma yollarını gösteren bir rehber olarak rol oynamalıdır (Davaslıgil, 2009).

Araştırmalar, özel yetenekli çocukların eğitim ihtiyaçlarının bir ayrıcalık değil, bir gereklilik olduğunu göstermektedir. Bu öğrenciler, okul derslerinde başarısız olabilir ve özel eğitime ihtiyaç duyabilirler. Eğitim programlarının, öğrencilerin kişisel özelliklerine ve gereksinimlerine uygun olarak farklılaştırılması gerekmektedir. Özel yetenekli bireylerin doğasını ve yeteneklerini en iyi şekilde ortaya koyacak öğretim ve programlar uygulanmalıdır (İliman Güllühalı, 2019). Okul dışı öğrenme ortamları, bu süreçte önemli bir rol oynar. Özellikle müzeler, özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde etkili ve zenginleştirici bir rol üstlenir. Müzeler, öğrencilerin sanat eserleri ile doğrudan etkileşimde bulunmalarını sağlar, estetik değerleri tanımlarına ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunur (Kuruoğlu Maccario, 2002).

Özel Yetenekli Öğrencilerde Müze Dayalı Sanat Eğitimi

Müzeler, yalnızca sanat eserleri değil, tarih, bilim ve kültürel miras gibi çeşitli konularda özel yetenekli öğrencilere zengin öğrenme deneyimleri sunar. Bu ortamlar, öğrencilerin öğrenme süreçlerini destekler ve onların bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunur. Müzelerdeki eğitim programları, öğrencilerin ilgisini çeken ve motivasyon artıran eğlenceli ve etkileşimli etkinliklerle doludur. Bu tür programlar, öğrencilerin öğrenme sürecini daha keyifli ve anlamlı hale getirir (Ayaydın, 2017; Buyurgan vd., 2005; Bülbül, 2016; İlhan, 2017; San, 2008; Seidel ve Hudson, 1999).

Sanat eğitimi sadece okullarda değil, açık alanlarda, kütüphaneler, tarihî mekânlarda, galerilerde, ören yeri ve müzeler gibi okul dışı ortamlarda da sürdürülmektedir. Müzeler, eğitim sürecini zenginleştirerek öğrencilerin bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerine katkı sağlar. Özellikle görsel sanatlar eğitiminde müzeler, öğrencilerin sanat eserleri ile doğrudan etkileşimde bulunmalarını, estetik değerleri tanımalarını ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerini sağlar. Müzelerdeki nesneler, çocukların hayal gücünü artırır ve yaratıcı düşüncelerine olanak tanır (Atagök, 1999; Buyurgan, 2019).

Özel yetenekli öğrenciler için müze eğitimi, zenginleştirilmiş ve farklılaştırılmış bir eğitim modelidir. Bu öğrencilerin hızlı öğrenme kapasiteleri, müzelerdeki somut kanıtlar ve alternatif öğrenme yöntemleri ile desteklenir. Müzeler, öğrencilerin estetik görüşlerini geliştirmelerine, sanata olan ilgilerini artırmalarına ve sosyal becerilerini güçlendirmelerine yardımcı olur. Müzelerde verilen eğitim, öğrencilerin sanatsal becerilerini pekiştirir ve onların yaratıcı potansiyellerini ortaya çıkarır.

YÖNTEM

Çalışmada “Kontrol Gruplu Ön Test- Son Test Deney Deseni” yöntemi uygulanmıştır. Araştırma için deney ve kontrol gruplarının oluşturulmasında random atama yöntemi kullanılmış ve gruplar tarafsız biçimde belirlenmiştir. Deney grubuna uygulanmak için müzeye dayalı sanat etkinlikleri planlanmıştır. Kontrol grubuna BİLSEM çerçeve plan etkinliklerine bağlı kalınarak eğitim verilmiştir. Her iki gruba da etkinlikler öncesinde ve sonrasında “Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler” konulu resim çalışmaları yaptırılmıştır. Yaptırılan resimleri değerlendirmek için uzman görüşleri alınarak “Resim Değerlendirme Cetveli” oluşturulmuş ve uzmanlar tarafından resimler değerlendirilmiştir. Ön test ve son test olarak yaptırılan resimler arasında kıyaslamalar yapılarak farklılıklar değerlendirilmiş, sonrasında deney gurubu ve kontrol grubu arasında oluşan farklar ortaya konmuştur. Daha sonra deney ve kontrol grubu arasındaki oluşan erişî değerleri ve etki büyüklüğü araştırılmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmanın evreni, BİLSEM’ler de öğrenim gören özel yetenekli beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini, Konya BİLSEM’de öğrenim gören altıncı sınıf düzeyindeki özel yetenekli öğrenciler arasından seçilen 21 kişilik deney grubu ile 21 kişilik kontrol grubu oluşturmaktadır. Tablo 1’deki bilgilerden yola çıkarak kız ve erkek öğrenci sayıları görülebilir.

Tablo 1
Çalışma Grubu

	Kız		Erkek		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Deney Grubu	12	57.1	9	42.9	21	100
Kontrol Grubu	12	57.1	9	42.9	21	100

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın problem cümlesine yanıt bulmak amacıyla, deney ve kontrol gruplarına “Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler” konulu görsel sanatlar ürün çalışması uygulanması yaptırılmıştır. Resimle uğraşmak bireyde birçok yetenek ile birlikte değişik yöntemlerle estetik bir uyum içinde görsel olarak kendilerini ifade edebilme yeteneği kazandırır. Duyu yoluyla ortaya çıkan resimler algı, deneyim, hafıza, kavram gibi zihinsel olaylar ve bunların dışavurumunun görselleşerek ürüne dönüşmüş hâlidir (Ülger, 2016). Sanat etkinlikleri, hayal etme, tasarlama, ürün ortaya koyma ve değerlendirme süreçlerini

içerir. Sanatsal çalışmalarında resmin değerlendirmesi, hem süreçte hem de sonuçta kişinin kendisi ile karşılaştırılıp değerlendirmesinin yapılması, kişinin diğer eserler ile kıyaslanıp değerlendirmesinin yapılması ve belirlenen ölçütlere göre yapılması şeklinde olmaktadır (Kırıçoğlu, 2005). Sanat eğitiminde eğitmenin bu şekilde bir değerlendirmede bulunması, resmi değerlendirirken daha nesnel bir ölçüt oluşturmaya imkân tanır.

Verilerin Toplanması

Veriler, iş takviminde belirtilen zaman aralıkları doğrultusunda; Millî Eğitim Bakanlığı'nın eğitim-öğretim hedefleri, ilkeleri ve kazanımlarıyla uyumlu şekilde planlanan, haftada 4 saat olmak üzere toplam 8 hafta sürecek etkinlik programı kapsamında toplanmıştır. Araştırma grubunda yer alan özel yetenekli öğrencilerin etkinlikleri; okulda içerisinde olan müze öncesi etkinlikler, Konya Arkeoloji Müzesi ve Konya Etnografya Müzesi gezi etkinlikleri ve müze gezi sonrası okul etkinliklerini, içermektedir. Deney grubu ve Kontrol grubuna hazırlanan bu etkinlik planları Tablo 2 de verilmiştir.

Tablo 2

Deney Grubu ve Kontrol Grubu Etkinlik Planları

Hafta	Deney Grubu Etkinlik Planları	Kontrol Grubu Etkinlik Planları
1. Hafta	Resim Çalışması: Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler (Resim 1a)	Resim Çalışması: Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler (Resim 2a)
2. Hafta	Kavramsal bilgiler ışığında tartışma, soru cevap, beyin fırtınası yöntemleri ile <i>Müze, Kültür, Tarihi Eser, Müzede Uyulması Gereken Kurallar</i> gibi teorik bilgiler verilir. Ayrıca " <i>Simetri, Aynada ve Suda Yansıyan Şekiller</i> " etkinliği (Resim 3),	BİLSEM çerçeve plan etkinlikleri ve eğitim planları
3. Hafta	Konya Etnografya Müzesinde " <i>Ara Bul Etkinliği-Motif Avı</i> ", " <i>Tasarım Etkinliği-Çağlar Boyu Giyim Kuşam</i> " (Resim 4), " <i>Nesne Çizim Etkinliği-Motif Çizimi</i> "	BİLSEM çerçeve plan etkinlikleri ve eğitim planları
4. Hafta	Konya Arkeoloji Müzesinde " <i>Tarihle Konuşuyoruz Etkinliği</i> ", " <i>Desen Çizimi Etkinliği</i> " (Resim 5), " <i>Zaman Kapsülü Etkinliği-Dün, Bugün, Yarın Çizelgesi</i> "	BİLSEM çerçeve plan etkinlikleri ve eğitim planları
5. Hafta	" <i>Kumaşa Baskı Yapma Etkinliği</i> " (Resim 6)	BİLSEM çerçeve plan etkinlikleri ve eğitim planları
6. Hafta	" <i>Mozaik Yapma Etkinliği-Arkeolojik Kalıntı Mozaik</i> " (Resim 7)	BİLSEM çerçeve plan etkinlikleri ve eğitim planları
7. Hafta	" <i>Seramik Etkinliği- Tarih İçinden Kalıntılar</i> " (Resim 8)	BİLSEM çerçeve plan etkinlikleri ve eğitim planları
8. Hafta	Resim Çalışması: Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler (Resim 1b)	Resim Çalışması: Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler (Resim 2b)

Etkinlikler öncesi ve sonrasında her iki grubu öğrencilerinin sanatsal becerilerini belirlemek ve değerlendirmek amacıyla pastel boya ya da kuru boya ile renklendirmeleri istenen "Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler" temalı resim çalışmaları A3 ebatlarındaki resim kâğıtlarına yaptırılmıştır. Resimler etkinlik sonrasında toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma sonucu ortaya çıkan veriler IBM SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca resim çalışmaları görsel sanatlar dersi kazanımlarına ve disiplinlerine uygun, uzman görüşü alınarak hazırlanmış Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli (Ek. 2) ile değerlendirilmiştir. Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli ile resimleri değerlendirmek için sanat elemanları (nokta- çizgi-şekil-doku- renk- ton- leke- mekan- biçim), sanat ilkeleri (oran- ritim- bütünlük- denge- vurgu- hareket- zıtlık- valör- ışık, gölge), yaratıcılık (özgünlük- ayrıntılama- esneklik- akıcılık), kompozisyon, perspektif, anlatım, konu bütünlüğü, hayal edebilme, kültürel izler (semboller), çalışmayı tamamlayabilme gibi alt boyutlar belirlenerek oluşturulmuştur. Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli bu

alt boyutlarda “Çok Zayıf” “Zayıf” “Orta” “İyi” “Çok İyi” değerlerine göre 5’li likert tipi ile sayısal verilere dönüştürülmüş ve tüm hesaplamalar bu veriler kullanılarak yapılmıştır. Değerlendirmeleri yapan uzmanlar arasında geçerlilik ve güvenilirliği, Fleiss Kappa analizi kullanılarak kontrol edilmiştir. Fleiss Kappa istatistiği, iki ya da daha fazla puanlayıcı arasındaki uyuşmanın güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla kullanılmakta olan istatistiksel bir yöntemdir (Falotico ve Quatto, 2015).

Deney ve kontrol gruplarının kendi aralarındaki denklik durumunu belirlemek için; elde edilen veriler toplam puan ve alt boyutlarına göre normallik analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen çarpıklık değerleri ± 1 (Büyüköztürk vd., 2015) ve basıklık değerleri ± 1 (Tabachnick vd., 2013) dikkate alınarak t-Testi analizi veya Mann Whitney U analizi kullanımına karar verilmiştir. Deney ve kontrol gruplarının denklikleri, T-Testi veya Mann-Whitney U testi ile belirlenmiş; ardından bağımsız değişken olan müzeye dayalı sanat eğitiminin deney grubu üzerindeki etkisi, her iki grubun erişim puanları arasındaki fark incelenerek değerlendirilmiştir. Erişim değeri analizi yapılan eğitim programındaki hedeflerin girdileri ile çıktıları arasındaki tutarlı farkı anlatır (Ryabko vd., 2022). Erişim değerlerinin analizlerinde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmanın tespit edilmesi durumunda da yapılan çalışmaların etki büyüklüğüne bakılmıştır. Etki büyüklüğü, etkinin önemini objektif bir şekilde ölçülmesini sağladığı için değerlidir (Field, 2009).

BULGULAR VE YORUMLAR

Ön-Test Sonuçlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bulguları ve Yorumları

Deney grubu ön test sonucu ve kontrol grubu ön test sonucu karşılaştırılarak her iki grubun arasındaki denklik düzeyleri belirlemeye çalışılmıştır. Görsel çalışmalar 3 uzman tarafından değerlendirilmiş ve 5’li likert derece türünde hazırlanan Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli (Ek. 2) ile sayısal verilere dönüştürülmüştür. Resim çalışmalarını Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli ile puanlayan 3 uzmanın geçerlilik güvenilirliğini belirlemek amacıyla tablo 3’te belirtildiği gibi ön test ve son test sonuçları Fleiss Kappa analizi yapılmıştır.

Tablo 3
Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Fleiss Kappa Analiz Sonuçları

. Kategoriler	Ön Puanlama Fleiss Kappa	Son Puanlama Fleiss Kappa
Resim Çalışmaları Toplam Puan	.26	.41
Sanat Elemanları	.21	.44
Sanat İlkeleri	.49	.34
Yaratıcılık	.64	.51
Kompozisyon	.69	.53
Perspektif	.74	.69
Anlatım	.72	.83
Konu Bütünlüğü	.73	.72
Hayal Gücü	.82	.88
Kültürel İzler	.62	.69
Çalışmayı Tamamlama	.68	.57

*Fleiss kappa analizinde <0 Tam bir uyumsuzluk, .0-.20 Minimal bir uyumun varlığı, .21- .40 Orta derecede uyuma olması, .41-.60 Ekseriyetle uyuma olması, .61-.80 Önemli derecede uyuma olması ve .81-1 Aralığı, kusursuz bir uyumu temsil etmektedir (Landis ve Koch, 1977).

Tablo 3'te belirtildiği üzere sanat elemanları ön puanlama (FK=.21) ile sanat ilkeleri son puanlamalarında (FK=.34) üç uzman arasında ortanın altı bir uyum olduğu; Sanat Elemanları son puanlama (FK=.44), Sanat İlkeleri ön puanlama (FK=.49), Yaratıcılık son puanlama (FK=.51), Kompozisyon son puanlama (FK=.53), ve çalışmayı tamamlama son puanlamalarında (FK=.57) üç uzman arasında orta düzeyde bir uyum olduğu; Yaratıcılık ön puanlama (FK=.64), Kompozisyon ön puanlama (FK=.69), Perspektif ön puanlama (FK=.74), Perspektif son puanlama (FK=.69), Anlatım ön puanlama (FK=.72), Konu Bütünlüğü ön puanlama (FK=.73), Konu Bütünlüğü son puanlama (FK=.72), Kültürel İzler ön puanlama (FK=.62), Kültürel İzler son puanlama (FK=.69), Çalışmayı Tamamlama ön puanlama (FK=.68) Üç uzman arasında makul derecede yüksek bir uyum sağlandı; Anlatım son puanlama (FK=.83), Hayal Gücü ön puanlama (FK=.82), Hayal Gücü son puanlama (FK=.88) Tablo 3'te belirtildiği gibi Fleiss Kappa analizi sonuçları .21 ile .88 arasında değerler aldığı görülmüştür. Tüm alt kategoriler göz önüne alındığında 3 uzmanın Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli değerlendirmesinde uyum görülmüştür.

Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları tamamlandıktan sonra, deney ve kontrol grupları arasındaki denklik belirlenmek istenmiştir. Bu amaçla, öncelikle verilerin parametrik ya da nonparametrik olup olmadığını belirlemek üzere normallik analizleri yapılmış; elde edilen sonuçlara göre, uygun testler olarak bağımsız örneklem için t testi (Tablo 4) ve Mann-Whitney U testi (Tablo 5) kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerin denklik düzeylerini belirlemek için normallik analizi sonuçları parametrik çıkan Resim Çalışmaları Toplam Puan, Sanat İlkeleri, Yaratıcılık, Perspektif, Konu Bütünlüğü, Hayal Edebilme, Kültürel İzler ve Çalışmayı Tamamlama alt boyutlarına t Testi (Tablo 4) uygulanmıştır.

Tablo 4
Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli t-Testi Analiz Sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p
Resim Çalışmaları Toplam Puan	Deney	21	37.22	3.41	32.97	1.28	.211
	Kontrol	21	36.11	2.07			
Sanat İlkeleri	Deney	21	3.78	.56	40	.67	.508
	Kontrol	21	3.67	.52			
Yaratıcılık	Deney	21	3.54	.59	40	-.33	.742
	Kontrol	21	3.60	.65			
Perspektif	Deney	21	3.73	.71	40	-1.05	.302
	Kontrol	21	3.35	.65			
Konu Bütünlüğü	Deney	21	3.73	.51	40	2.18	.035*
	Kontrol	21	3.40	.48			
Hayal Edebilme	Deney	21	3.54	.64	40	-.42	.677
	Kontrol	21	3.62	.59			
Kültürel İzler	Deney	21	3.62	.42	40	1.43	.160
	Kontrol	21	3.43	.44			
Çalışmayı Tamamlama	Deney	21	3.65	1.21	40	.09	.986
	Kontrol	21	3.62	.99			

*p<.05

Tablo 4'e bakıldığında Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli ön test puanları arasında uygulanan t-Testi analizi sonuçları, konu bütünlüğü alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olduğunu ortaya koymaktadır. ($p<.05$). Resim Çalışmaları Puanlama Cetvelinin diğer alt boyutlarında ise $p>.05$ olması nedeniyle istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir.

Resim Çalışmaları Puanlama Cetveline ait normallik analizi sonuçları nonparametrik çıkan Sanatsal Eleman, Kompozisyon ve Anlatım alt boyutlarına Mann Whitney U (Tablo 5) uygulanmıştır.

Tablo 5

Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Mann-Whitney U Analiz Sonuçları

	Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Ss	U	p
Sanat Elemanları	Deney	21	26.79	.32	109.50	.002*
	Kontrol	21	16.21	.29		
Kompozisyon	Deney	21	19.60	.39	260.50	.239
	Kontrol	21	23.40	.48		
Anlatım	Deney	21	21.38	.49	223.00	.944
	Kontrol	21	21.62	.50		

* $p<.05$

Tablo 5'e bakıldığında Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli'nin ön test puanlarının kıyaslanması için gerçekleştirilen Mann Whitney U sonuçları, sanat elemanları alt boyutunda istatistiksel değerlerde anlamlı bir farklılaşma olduğunu göstermiştir ($p<.05$).

Deney ve kontrol grubunun denklik düzeyini belirlemek için yapılan analizlerde sanat elemanları ve konu bütünlüğü alt boyutu dışındaki diğer tüm alt boyutlar için öğrencilerin birbirlerine denk oldukları söylenebilir. Buda grupların genel anlamıyla eşit düzeyde olduklarını göstermektedir.

Deney ve Kontrol Grubuna İlişkin Görsel Sanatlar Çalışmalarından Elde Edilen Puanlara Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Deney ve kontrol grubunun denklik düzeylerini belirlemek için resim çalışmaları ön test puanlarının değerlendirmeleri ile yapılan analizlerde, her iki grup arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Bu sonuca göre bağımsız değişken olan müzeye dayalı sanat eğitiminin, deney grubunun üzerinde farklılık oluşturulup oluşturulmadığı, deney ve kontrol grubu erişim değerleri arasındaki farka bakılarak yapılmıştır.

Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli toplam puan ve alt boyut puanlarının erişim düzeylerini belirlemek için normallik analiz yapılmıştır. Bu sonuçlara göre; resim çalışmaları toplam puan, sanat elemanları, sanat ilkeleri, yaratıcılık, perspektif, anlatım, konu bütünlüğü, hayal edebilme, kültürel izler ve çalışmayı tamamlama alt boyutlarına t-Testi (Tablo 6) uygulanırken; sadece Kompozisyon alt boyutuna Mann Whitney U (Tablo 7) uygulanmasına karar verilmiştir. Bu karar Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Toplam Puan ve Alt Boyut Puanların Normallik Analizi Sonuçlarına göre verilmiştir.

Tablo 6

Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Erişim Değerlerine Yönelik t-Testi Analiz Sonuçları

Gruplar	N	Ön-test Ort.	Son-test Ort	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p	d
---------	---	--------------	--------------	-----------	----	----	---	---	---

Resim Çalışmaları	Deney	21	37.22	45.90	8.68	3.30	40	8.32	.000*	2.56
Toplam Puan	Kontrol	21	36.11	37.38	1.27	2.41				
Sanat Elemanları	Deney	21	4.17	4.58	.41	.37	40	1.11	.275	
	Kontrol	21	3.84	4.11	.27	.45				
Sanat İlkeleri	Deney	21	3.78	4.32	.54	.57	40	1.70	.097	
	Kontrol	21	3.67	3.90	.24	.58				
Yaratıcılık	Deney	21	3.54	4.29	.75	.77	40	4.25	.000*	1.30
	Kontrol	21	3.60	3.43	-.17	.63				
Perspektif	Deney	21	3.73	4.41	.68	.71	40	1.77	.084	
	Kontrol	21	3.35	3.65	.30	.68				
Anlatım	Deney	21	3.70	4.70	1.00	.69	40	4.95	.000*	1.59
	Kontrol	21	3.69	3.69	-.06	.64				
Konu Bütünlüğü	Deney	21	3.73	4.70	.97	.67	40	3.00	.005*	0.93
	Kontrol	21	3.40	3.82	.43	.47				
Hayal Gücü	Deney	21	3.54	4.81	.27	.77	40	6.40	.000*	1.97
	Kontrol	21	3.61	3.48	.14	.65				
Kültürel İzler	Deney	21	3.62	5.00	.38	.42	40	6.73	.000*	2.08
	Kontrol	21	3.43	3.67	.24	.65				
Çalışmanın Tamamlanması	Deney	21	3.65	4.65	.00	1.38	40	2.24	.031*	.097
	Kontrol	21	3.62	3.79	.17	.98				

*p<.05

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin resim çalışmalarının puanlaması için kullanılan cetvelden aldıkları Tablo 6'daki puanlara göre;

Deney ve kontrol grubu resim çalışmaları toplam puan değerleri erişim düzeylerinin belirlenebilmesi amacıyla deney ve kontrol grupları için yapılan t-testi karşılaştırmasına yönelik sonuçları anlamlı düzeyde farklılaşma bulunduğunu göstermektedir ($p<.05$). Belirlenen bu farkın etki büyüklüğü $d=2.56$ olarak ortaya çıkmış, bu farkın oldukça güçlü bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Kontrol grubu, son-test ve ön-test puan ortalamaları arasında oluşan fark 1.27 olarak hesaplanmış, deney grubunun son-test ve ön-test puan ortalamaları arasında oluşan farkın 8.68 olduğu hesaplanmıştır. Bu sonuçlarla yapılan çalışmaların deney grubu lehine olumlu sonuçlar verdiği açıkça görülmektedir.

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli, Sanat Elemanları alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($T(.41)=1.11, p>.05$).

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli, Sanat İlkeleri alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($T(.54)=1.70, p>.05$).

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Yaratıcılık alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($T(.75)= 4.25$, $p<.05$). Belirlenen bu farkın etki büyüklüğü $d=1.30$ olarak hesaplanmış olup, bu farkın büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Farkın deney grubu lehine olduğu, aritmetik ortalamalar incelenmesiyle ortaya çıkmaktadır. Deney grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Yaratıcılık Kategorisi puanı son test ön test fark .75 iken: kontrol grubu fark ortalamaları .17'dir.

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Perspektif alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($T(.68)=1.77$, $p>.05$)

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Anlatım alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($T(1.00) = 4.95$, $p<.05$). Belirlenen bu farkın etki büyüklüğü $d=1.59$ olarak hesaplanmış olup, bu farkın büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Farkın deney grubu lehine olduğu, aritmetik ortalamalar incelenmesiyle ortaya çıkmaktadır. Deney grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Anlatım Kategorisi puanı son test ön test farkı 1.00 iken: kontrol grubu fark ortalamaları -.06'dır.

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Konu Bütünlüğü alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($T(.97)= 3.00$, $p <.05$). Belirlenen bu farkın etki büyüklüğü $d=0.93$ olarak hesaplanmış olup, bu farkın büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Farkın deney grubu lehine olduğu, aritmetik ortalamalar incelenmesiyle ortaya çıkmaktadır. Deney grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Konu Bütünlüğü Kategorisi puanı son test ön test farkı .97 iken: kontrol grubu fark ortalamaları .43'tür.

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Hayal Gücü alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($T(.97)= 3.00$, $p <.05$). Belirlenen bu farkın etki büyüklüğü $d=1.97$ olarak hesaplanmış olup, bu farkın büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Farkın deney grubu lehine olduğu, aritmetik ortalamalar incelenmesiyle ortaya çıkmaktadır. Deney grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Hayal Gücü Kategorisi puanı son test ön test farkı 1.27 iken: kontrol grubu fark ortalamaları -.14'tür.

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Kültürel İzler alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($T(1.38)= 6.73$, $p <.05$). Belirlenen bu farkın etki büyüklüğü $d=2.08$ olarak hesaplanmış olup, bu farkın büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Farkın deney grubu lehine olduğu, aritmetik ortalamalar incelenmesiyle ortaya çıkmaktadır. Deney grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Kültürel İzler Kategorisi puanı son test ön test farkı 1.38 iken: kontrol grubu fark ortalamaları .24'tür.

Deney ve kontrol grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Çalışmanın Tamamlanması alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($T(1.00)= 2.24$, $p <.05$). Belirlenen bu farkın etki büyüklüğü $d=0.97$ olarak hesaplanmış olup, bu farkın büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Farkın deney grubu lehine olduğu, aritmetik ortalamalar incelenmesiyle ortaya çıkmaktadır. Deney grubu Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli, Çalışmanın Tamamlanması Kategorisi puanı son test ön test farkı 1.00 iken: kontrol grubu fark ortalamaları .17'dir.

Tablo 7*Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Erişi Değerlerine Yönelik Mann-Whitney U Analiz Sonuçları*

	Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Ss	U	p	r
Kompozisyon	Deney	21	29.45	.43	53.50	.000*	.62
	Kontrol	21	13.55	.52			

*p<.05

Tablo 7’de görüldüğü gibi Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli Kompozisyon alt boyutuna ilişkin ön test ve son test puan farkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Sıra ortalamaları analizinde, farkın deney grubu lehine olduğu anlaşılmaktadır. ($p < .05$) Belirlenen bu farkın etki büyüklüğünün $r=.62$ olduğu hesaplanmış olup, farkın güçlü bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Deney grubunun kompozisyon alt boyutu sıra ortalamaları 29.45 iken: kontrol grubunun kompozisyon alt boyutu 13.55’tir. Deney grubunun Kompozisyon Alt Boyutu kategorisinin erişti düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Bu analiz sonuçları olan erişti değerlerine göre; Resim Çalışmaları Toplam Puan (.000), Yaratıcılık (.000), Kompozisyon (.000), Anlatım (.000), Konu Bütünlüğü (.005), Hayal Gücü (.000), Kültürel İzler (.000), Çalışmanın Tamamlanması (.031) alt boyutlarına yönelik sonuçlarda anlamlı düzeyde farklılaşma bulunduğu görülmüştür. Bu sonuç toplam puan ve bu alt boyutlarda deney grubu öğrencilerinin çalışmalarında farklılaşma olduğunu ve deney grubuna uygulanan bağımsız değişken olan müze dayalı sanat eğitiminin amacına ulaştığını, deney grubu öğrencilerde sanatsal becerilerinde farkındalık oluşturduğunu göstermektedir.

Deney ve kontrol grubu arasında, Sanat Elemanları (.275), Sanat İlkeleri (.097), Perspektif (.084) alt boyutundan alınan son test ile ön test puan farklarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Bu durum, yapılan çalışmaların bu alt boyutlar üzerinde belirgin bir farklılaşma yaratmadığını, deney ve kontrol grubunun gelişimsel sürecinin aynı olduğu göstermiştir.

Öğrencilerin Yapmış Oldukları Resimlerin İçerik Analizine Göre Değerlendirmesi

Çalışmaların tamamında nokta, çizgi kullanıldığı ve kurşun kalem ile çizildiği ve sonrasında renk, tonlama, leke gibi unsurlar pastel boya ve kuru boyalarla yapıldığı, çoğunlukla canlı renklerin kullanıldığı resim kâğıdının tamamı boyandığı görülmüştür. Birkaç öğrenci çalışmalarında siyah beyaz karakalem çalışması olarak tonlamalar yapmış renk kullanmak istememiştir. Resimlerde oran orantı, hareket, vurgu gibi unsurlar bulunmaktadır. Yapılan resimlerde ışık gölgeye çok yer verilmediği, tonlamaların olduğu, tekdüze boyandığı görülmüştür (Resim1, Resim 2).

Perspektif özelliklerine bakıldığında çizgi perspektifinin yanında renk perspektifi de kullanılmıştır. Yapılan resim çalışmalarında mekân algısı ve derinlik hissini başarılı yansıttığı görülmüştür. Önde geride ilişkisi perspektif kurallarına göre yapılmıştır. Yapılan resimlerde mekân olarak öğrenciler yaşadıkları çevreyi göz önünde bulundurarak iç mekân ve dış mekân resimleri yapmışlardır. İç mekân olarak kendi yaşadıkları odalarının içi, kıyafet, halı kilim gibi alışveriş yapılan mağaza içi resimleri yapmışlardır. Dış mekân olarak da piknik yeri, dere kenarı, taş köprüler, spor alanları, parklar, okul bahçeleri, köy manzaraları, şehir meydanlarında dükkân ve fırın resimleri yapmışlardır. Bazı öğrenciler resimlerde kesitler almış, hayallerini katarak oda içerisinde uçan kitapların önünde oturan çocuk resimleri, kutuplarda, ayda ve deniz altında halı dokuyan kız resmi gibi soyut mekânlar kullanılarak yapılan resimler oluşturmuştur (Resim1, Resim 2).

Çocukların ön test olarak yaptıkları ilk resimlerine göre, son test olarak yaptıkları ikinci resimlerinde sanatın elemanları, sanatın ilkeleri ve perspektif alt boyutlarda daha da özenli bir şekilde çaba sarf ettikleri görülmektedir. Ancak bu farklılık bütüne bakıldığında her iki grupta da belirli düzeyde pozitif yönde farklılık oluştuğu görülmüştür. Aralarında anlamlı bir fark oluşmamıştır.

Öğrencilerin yapmış olduğu resimlere bakıldığında kompozisyon olarak neredeyse tüm resimler açık kompozisyon, bir kesit alma, resim kâğıdının tamamını kaplama ve anlatılmak istenen konunun merkezde verilmesi, hikâyeleştirme gibi unsurları barındırdığı, resimlerdeki konunun çoğunlukla hareketlilik içinde anlatıldığı görülmüştür (Resim1, Resim 2). Bunları kendi özgünlükleri içerisinde, ayrıntılamalara yer verdikleri akıcı ve esnek bir anlatımla yaratıcı unsurları da barındırdığı görülmüştür. Öğrencilerin çalışmalarını anlatım, konu bütünlüğü, hayal edebilme ve kültürel izler boyutunda incelendiğinde her iki grubun ön test olarak yaptırılan ilk resimlerinde eşit düzeylerde değerler taşıdığı ancak son test olarak yaptırılan ikinci resimlerde bu kategorilerde, deney grubu açık farkla öne çıktığı görülmüştür. Deney grubuna son test olarak yaptırılan ikinci resimlerinde gözle görülecek şekilde el sanatları unsurlarına, işlemlere ve süslemelere yer verildiği gözlemlenmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırma, müzeye dayalı sanat eğitiminin özel yetenekli öğrencilerin sanatsal becerilerine olan etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında deney ve kontrol gruplarına “Yaşadığınız Çevrede Kültürel İzler” temalı resim çalışmaları yaptırılmış, elde edilen ürünler Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli aracılığıyla değerlendirilmiştir. Bulgular, her iki grubun teknik beceriler (sanat elemanları, ilkeleri ve perspektif) açısından benzer düzeyde gelişim gösterdiğini ortaya koyarken, deney grubundaki öğrencilerin yaratıcılık, kompozisyon, anlatım, hayal gücü, kültürel izleri aktarma ve çalışmayı tamamlama gibi üst düzey bilişsel ve duyuşsal alanlarda anlamlı farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur.

Elde edilen veriler, müze temelli etkinliklerin öğrencilerin yalnızca görsel ve teknik becerilerini değil, aynı zamanda kültürel farkındalıklarını, sanatsal ifade güçlerini ve özgün düşünme kapasitelerini de beslediğini göstermektedir. Bu durum, müzelerin sunduğu otantik öğrenme ortamlarının klasik sınıf içi uygulamalara kıyasla daha kapsamlı bir öğrenme deneyimi sağladığını işaret etmektedir. Nitekim Gartenhaus (2000), müzelerin görsel olarak uyarıcı atmosferinin öğrencilerin hayal gücünü canlandırdığını ve yaratıcı üretim süreçlerine olumlu katkılar sunduğunu ifade etmektedir.

Araştırma sürecinde deney grubundaki öğrencilerin, kültürel izleri sanatsal üretimlerine dahil edebilme becerilerinin geliştiği; çalışmalarında konu bütünlüğü kurabildikleri ve duygusal anlatımı güçlü biçimde yansıttıkları gözlemlenmiştir. Özellikle etnografya müzesinde gerçekleştirilen motif avı gibi etkinliklerin, öğrencilerin gözlem yapma, detayları fark etme ve estetik beğeni oluşturma becerilerine katkı sunduğu dikkat çekmiştir. Bu bulgular, Yücel’in (2015) müze gezilerinin özel yetenekli öğrencilerin sanatsal üretkenliği üzerindeki etkisini vurgulayan çalışmasıyla da örtüşmektedir.

Bununla birlikte, sanatın teknik bileşenleri olarak değerlendirilebilecek perspektif, oran-orantı gibi öğelerde gruplar arasında anlamlı fark oluşmaması, bu alanların klasik eğitim yöntemleriyle de geliştirilebildiğini göstermektedir. Ancak yaratıcı ve anlatıma dayalı beceriler söz konusu olduğunda, müze temelli yaklaşımın güçlü bir öğrenme zemini sunduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışma müze dayalı sanat eğitiminin özel yetenekli öğrenciler üzerinde çok yönlü olumlu etkiler yarattığını göstermektedir. Öğrencilerin sanatsal üretimlerinde hem bilişsel hem de duyuşsal boyutlarda gelişim sağladıkları; müze ortamında geçirilen sürecin onların düşünme, yorumlama, hayal etme ve ifade etme becerilerini zenginleştirdiği ortaya konulmuştur. Bu doğrultuda müzeler, geleneksel sınıf ortamlarının bir alternatifi değil, tamamlayıcısı olarak değerlendirilmelidir.

Araştırma bulgularına dayalı olarak aşağıdaki öneriler sunulabilir:

Özel yetenekli öğrenciler için okul içi ve dışı müze gezilerine dayalı sanat etkinlikleri planlanmalı, bu etkinliklerde öğrencilerin yaratıcı düşünme, gözlem ve anlatım becerilerini geliştirmelerine olanak sağlanmalıdır.

Müzelerde gerçekleştirilen faaliyetlerin oyunlaştırılmış yönergelerle desteklenerek hem eğlenceli hem de yapılandırılmış bir öğrenme ortamı sunması teşvik edilmelidir.

Sanat dışındaki disiplinlerde de müze, galeri ve kültürel mekânlar aktif biçimde kullanılmalı; öğrencilerin farklı bağlamlarda özgürce düşünebilecekleri alternatif öğrenme ortamları oluşturulmalıdır.

Eğitim programlarına müze temelli etkinlikler entegre edilmeli; özel yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun, estetik ve kültürel derinlik sunan içerikler geliştirilmelidir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, müze dayalı sanat eğitiminin özel yetenekli öğrencilerin sanatsal potansiyellerini açığa çıkaran, onları motive eden ve yaratıcı ifade alanlarını genişleten etkili bir yöntem olduğu söylenebilir. Bu yaklaşımın yaygınlaştırılması, yalnızca bireysel gelişim açısından değil, kültürel mirasın geleceğe aktarımı açısından da büyük önem taşımaktadır.

Acknowledgment

Bu çalışma “Özel Yetenekli Öğrencilerde Müze Dayalı Sanat Eğitiminin Öğrencilerin Sanatsal Becerilerine, Tutumlarına, Yaratıcı ve Uzamsal Düşünme Becerilerine Etkisi” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

Ethical approval

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığından 2022/338 Karar No’lu Etik Kurul Kararı ile “Uygun” kararı alınmıştır. Ayrıca müze gezisi ve etkinlikleri için Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Konya Bilim Sanat Merkezi Müdürlüğü’ne dilekçe ile başvurarak gerekli izinler alınmıştır. Araştırma grubu içerisindeki öğrenci ve veliler araştırmanın gönüllülük esasında olduğu, amacı, yöntemi gibi unsurları bilgilendirilerek, velilerinden araştırma ve gezi izinleri alınmıştır.

Conflict of Interest

Makalede çıkar çatışması bulunmamaktadır.

REFERANSLAR

- Artut, K. (2002). Sanat Eğitimi Kuram ve Yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık, 2.
- Atagök, T. (1999). Yeniden Müzeciliği Düşünmek. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Basım Yayın Merkezi, 16.
- Ayaydın, A. (2017). Çoklu Zekâ Tabanlı Görsel Sanatlar Eğitiminde Bir Öğretim Yöntemi Olarak Müze Eğitimi. Milli Eğitim Dergisi, 46(214), 9-21. <https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Pub/Milliegitim/Issue/36135/405914>
- Bapoğlu Dümenci, S., ve Yıldız Bıçakçı, M. (2019). Üstün ve Yetenekli Çocukların Gözüyle Müzedeki Etkinlikler: Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi. Journal Of International Museum Education, 1(1), 18-31. <https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Pub/Jimuseumed/Issue/48213/619845>
- Batdal Karaduman, G. (2012). İlköğretim 5. Sınıf Üstün Yetenekli Öğrenciler İçin Farklılaştırılmış Geometri Öğretiminin Yaratıcı Düşünme, Uzamsal Yetenek Düzeyi ve Erişmeye Etkisi. [Yayınlanmamış Doktora Tezi.] İstanbul Üniversitesi
- Baykoç Dönmez, N. (2010). Öğretmenlik Programları İçin Özel Eğitim. Ankara: Gündüz Eğitim Ve Yayıncılık.
- Buyurgan, S. (2019). Müzede Eğitim: Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler. Müzede Eğitim, 1-4.
- Buyurgan, S., Özsoy, V., ve Mercin, L. (2005). Görsel Sanatlar Eğitiminde Müze Eğitimi Ve Uygulamaları. Ankara:Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği.
- Bülbül, H. (2016). Müze İle Eğitim Yoluyla Ortaokul Öğrencilerinde Kültürel Miras Bilinci Oluşturma. Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 6(3), 681-694. <https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Pub/Odusobiad/Issue/26332/280084>
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş., ve Çakmak, E. K. (2015). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara Pegem Akademi Yayıncılık 19. Baskı
- Clark, G., & Zimmerman, E. (2002). Tending The Special Spark: Accelerated And Enriched Curricula For Highly Talented Art Students. Roeper Review, 24(3), 161-168. <https://doi.org/10.1080/02783190209554170>
- Davashgil, Ü. (2009). Üstün Zekâlı Ve Yetenekli Çocukların Eğitimi. Genel Eğitim Okullarında Özel Gereksinimi Olan Öğrenciler Ve Özel Eğitim (Ss. 545-592). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Ersoy, Ö., ve Avcı, N. (2001). Özel Gereksinimi Olan Çocuklar ve Eğitimleri Özel Eğitim. İstanbul: Ya-Pa.
- Ertürk, S. (2013). Eğitimde" Program" Geliştirme. Ankara: EDGE Akademi Yayınları, 1.Baskı
- Falotico, R. ve Quatto, P. (2015). Fleiss'in paradokssuz kappa istatistiği. Kalite ve Miktar: Uluslararası Metodoloji Dergisi, 49 (2), 463–470. <https://doi.org/10.1007/s11135-014-0003-1>
- Field, A. (2009). Discovering Statistics Using SPSS (Third Edit). London And New York: Sage.
- Gartenhaus, R. A. (2000). Yaratıcı Düşünme ve Müzeler. (Çeviren Ruhsar Mergenci Bekir Onur) Ankara Üniversitesi Basımevi. Ank
- Genç, M. A. (2014). Üstün Yetenekli Öğrencilerin Görsel Sanatlar Eğitiminde Disiplinlerarası Öğretim Etkinliklerinin Değerlendirilmesi (Konya Bilsem Örneği). Sanat Eğitimi Dergisi, 2(1), 142-168. <https://doi.org/10.7816/sed-02-01-08>
- Genç, M. A. (2016). Üstün Yetenekli Bireylere Yönelik Eğitim Uygulamaları1. Journal Of Gifted Education And Creativity, 3(3), 49-66. <https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Pub/Jgedc/Issue/38699/449386>

- İlhan, A. Ç. (2017). Müze Profesyonelleri Projesi. Milli Eğitim Dergisi, 46(214), 453-465. https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36135/405959#article_cite
- Ilman Güllühalı, E. (2019). Üstün Zekâlı Ve Yetenekli Öğrencilerin İngilizce Dersine Yönelik Duyuşsal Özelliklerinin İncelenmesi. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi] Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Kansu Çelik, F. (2015). Üstün Zekâlı Bireylerin Görsel Sanatlar Eğitimine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi (Şanlıurfa Ve İstanbul İli Örneği). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Karakuş, F. (2011). Üstün Yetenekli Çocukların Anne Babalarının Karşılaştıkları Güçlükler. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(1), 127-144. <https://doi.org/10.17860/Efd.89448>
- Kırıçoğlu, O. T. (2005). Sanatta Eğitim Görmek, Öğrenmek, Yaratmak. Ankara: Pegem A Yayıncılık. 3.Baskı
- Kuruoğlu Maccario, N. (2002). Müzelerin Eğitim Ortamı Olarak Kullanımı. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15(1), 275-285. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/153204>
- Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). An Application Of Hierarchical Kappa-Type Statistics In The Assessment Of Majority Agreement Among Multiple Observers. Biometrics, 33(2), 363-374. <https://doi.org/10.2307/2529786>
- Levent, F. (2013). Üstün Yetenekli Çocukları Anlamak: Üstün Yetenekli Çocuklar Sarmalında Aile, Eğitim Sistemi Ve Toplum. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık; 4. basım.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2016). Bilim Ve Sanat Merkezleri Yönergesi. Tebliğler Dergisi, 79(2710), https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_12/06214921_BIYLIYM_VE_SANAT_MERKEZLERIY_YOYNERGESIY.pdf
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği. TC Resmi Gazete, 30471(7). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180707-8.htm>
- Ryabko, AV, Zaika, OV, Kukharchuk, RP, Vakaliuk, TA ve Osadchyi, VV, (2022). Nöro-bulanık bir yaklaşım kullanarak eğitim programlarının ve eğitim faaliyetlerinin kalitesinin değerlendirilmesini tahmin etme yöntemleri. *CTE Çalıştay Bildirileri* [Çevrimiçi], 9, s.154-169. <https://doi.org/10.55056/cte.112>
- San, İ. (2008). Eğitim Ve Müze Semineri. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Seidel, S., & Hudson, K. (1999). Museum Education And Cultural Identity. Translated By Bahri Ata. Ankara : A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara Üniversitesi Basımevi
- Sisk, D. A. (1990). The State Of Gifted Education: Toward A Bright Future. Music Educators Journal, 76(7), 35-39. <https://doi.org/10.2307/3401035>
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2013). Using Multivariate Statistics (Vol. 6). Pearson Boston, MA.
- Uzun, M. (2004). Üstün Yetenekli Çocuklar, El Kitabı. Çocuk Vakfı Yayınları. İstanbul
- Ülger, K. (2016). Öğrencilerin Resim Yapma Becerilerinde Gözlemlenen Yaratıcılık İle Yaratıcı Düşünme Becerileri Arasındaki İlişki. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(4), 2023-2039. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/Aibuefd/issue/28550/304609>
- Yücel, H. (2015). Üstün Yetenekli Çocukların, Çok Alanlı Sanat Eğitimi Yöntemini Kullanarak Sanat Tarihi Alanında Gerçekleştirdikleri Müze Gezisinin Sanatsal Uygulamalarına Etkisi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(2), 63-101. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/Kusbd/issue/19377/205568>

Ek. 1: Görseller

Resim 1. Deney Grubu “Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler” Konulu Resim Örnekleri	
Resim 1a. Ön Test (Etkinlik Öncesi Resimler)	Resim 1b. Son Test (Etkinlik Sonrası Resimler)
 Öğrenci 1	 Öğrenci 1
 Öğrenci 2	 Öğrenci 2
 Öğrenci 3	 Öğrenci 3
Resim 2. Kontrol Grubu “Yaşadığımız Çevrede Kültürel İzler” Konulu Resim Örnekleri	
Resim 2a. Ön Test (Etkinlik Öncesi Resimler)	Resim 2b. Son Test (Etkinlik Sonrası Resimler)
 Öğrenci 1	 Öğrenci 1

	Öğrenci 2		Öğrenci 2
	Öğrenci 3		Öğrenci 3

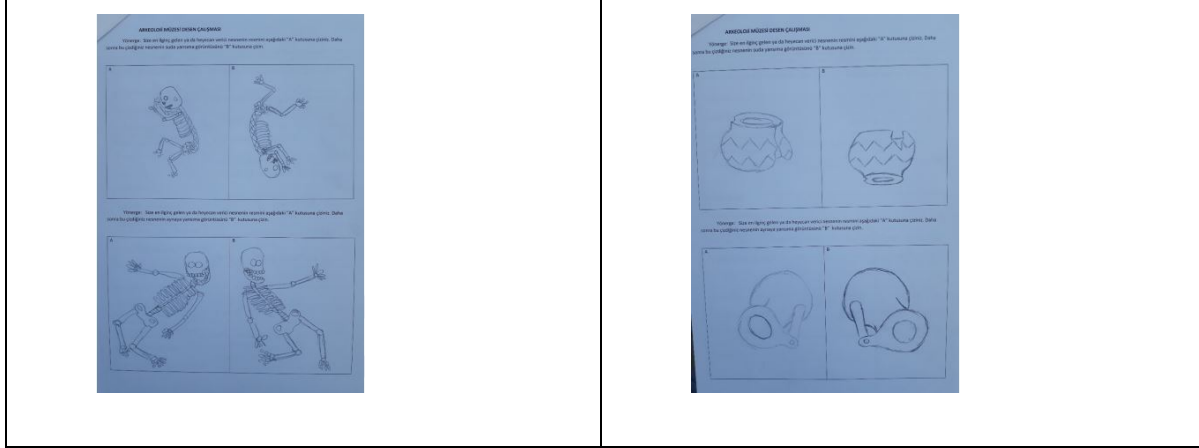
Resim 3. Deney Grubu “Simetri, Aynada ve Suda Yansıyan Şekiller” Etkinlik Örnekleri

			
---	---	--	---

Resim 4. Deney Grubu Konya Etnografya Müzesinde “Tasarım Etkinliği-Çağlar Boyu Giyim Kuşam” Etkinlik Örnekleri

		
---	---	---

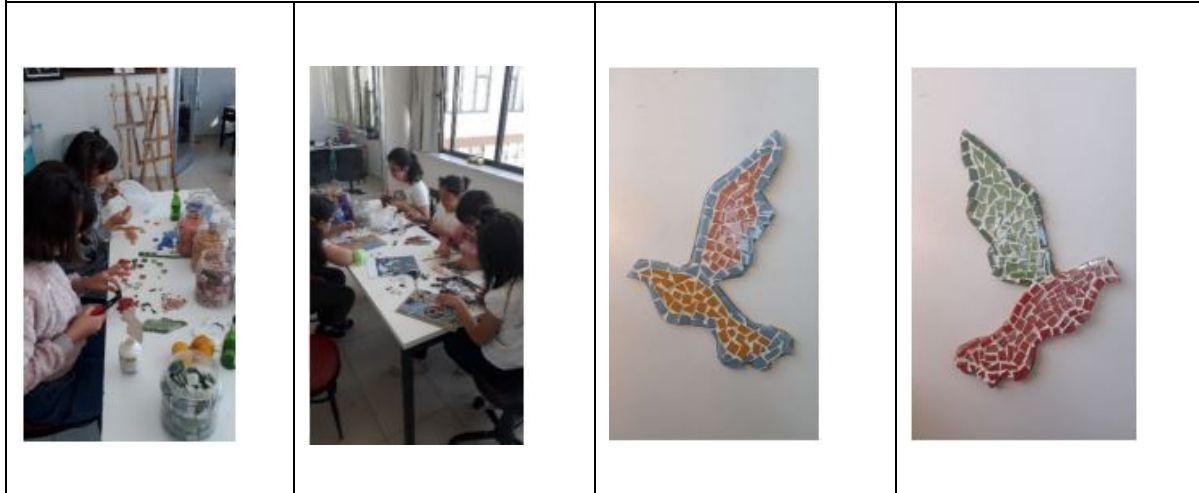
Resim 5. Deney Grubu Konya Arkeoloji Müzesinde “Desen Çizimi Etkinliği- Nesnenin Suyu Ve Aynaya Yansıması” Örnekleri

Resim 6. Deney Grubu “Kumaşa Baskı Yapma Etkinliği” Örnekleri

Resim 7. Deney Grubu “Mozaik Yapma Etkinliği-Arkeolojik Kalıntı Mozaik” Örnekleri

Ek. 2: Resim Çalışmaları Puanlama Cetveli

Öğrenci Adı:

Çalışma No:

	Ölçüt Kriterleri	Çok Zayıf 1	Zayıf 2	Orta 3	İyi 4	Çok İyi 5
1	SANAT ELEMANLARI: -Nokta -Çizgi -Şekil -Doku -Renk -Ton -Leke -Mekan -Biçim					
2	SANAT İLKELERİ -Oran -Ritim -Bütünlük -Denge – Vurgu -Hareket -Zıtlık - Değer (Valör) - Işık, Gölge					
3	YARATICILIK Özgünlük – Ayrıntılama – Esneklik - Akıcılık					
4	KOMPOZİSYON					
5	PERSPEKTİF					
6	ANLATIM (Kurgulama)					
7	KONU BÜTÜNLÜĞÜ					
8	HAYAL EDEBİLME					
9	KÜLTÜREL İZLER (Semboller)					
10	ÇALIŞMAYI TAMAMLAYABİLME					

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Gifted students are distinguished from their peers by their ability to learn quickly and permanently, their capacity to understand complex information and to think abstractly. The education of gifted students is an important factor in shaping the future of societies. Gifted students, who draw attention with their fast learning and high performance, have an important place in education. Meeting the educational needs of these students requires differentiated and enriched programs (Bapoğlu Dümenci et al., 2019; Batdal Karaduman, 2012; Genç, 2016; Kansu Çelik, 2015; Yücel, 2015). In Turkey, the education of gifted students is provided in Science and Art Centers. Science and Art Centers are institutions that provide formal education to students whose special talents are identified, as well as institutions opened to develop students' talent levels such as mental ability, drawing ability and musical ability and to enable them to use their existing talents at the highest level by providing support education services (Ministry of National Education, 2018). Art education in the education of gifted students plays a critical role in developing their artistic and creative skills. However, in the current system, the effects of art education focused on external environments such as museum education, especially on gifted students, have not been sufficiently investigated. Museums are special environments that support artistic development, develop aesthetic sensitivity and develop creative thinking skills (Atagök, 1999; Buyurgan, 2019). The purpose of this study is to examine the effects of museum-based art education on the artistic abilities of gifted students. In this experimentally designed study, the effects of museum education were evaluated by comparing the effects on the experimental and control groups.

Methods: The "Control Group Pre-Test-Post-Test Experimental Design" was used in the study. An 8-week museum and school activities training program was prepared for the experimental group. The school activities included activities such as "Symmetry, Shapes Reflected in Mirrors and Water" (Figure 3), "Fabric Printing Activity" (Figure 6), "Mosaic Making Activity-Archaeological Remains Mosaic" (Figure 7), and "Ceramic Activity-Remains from History" (Figure 8). In Konya Ethnography Museum, activities such as "Search and Find Activity-Motif Hunt", "Design Activity-Clothing Throughout the Ages" (Figure 4), "Object Drawing Activity-Motif Drawing" and in Konya Archaeology Museum, "Talking with History Activity", "Pattern Drawing Activity" (Figure 5), "Time Capsule Activity-Yesterday, Today, Tomorrow Chart" constituted the museum activities. The control group was provided with education in accordance with the Framework Plan for Education of the Specially Gifted of the Ministry of National Education. The research group consisted of 21 experimental group and 21 control group students studying at Konya Science and Art Center. Instead of random selection of the students, their age levels, developmental characteristics and the students' level of readiness were determined. In order to evaluate the artistic abilities of the students in both groups, they were asked to draw pictures with the theme of "Cultural Traces in Our Living Environment" before and after the activities. The pictures were scored with the Picture Rating Scale prepared with a 5-point Likert type. The Picture Rating Scale was formed from the sub-dimensions of Art Elements, Art Principles, Creativity, Composition, Perspective, Expression, Unity of Subject, Imagination, Cultural Traces and Completion of the Work.

The pictures made by the students in the experimental and control groups before and after the activities with the theme of "Cultural Traces in Our Living Environment" were analyzed by experts and converted into numerical data using the Picture Rating Scale. All calculations were analyzed using this data using the IBM SPSS statistical package program. The pictures made by the students in the experimental group with the theme of "Cultural Traces in Our Living Environment" were evaluated by experts according to the prepared Picture Rating Scale. The validity and reliability of expert assessments were checked using Fleiss Kappa analysis, a statistical method used to assess the reliability of agreement between two or more raters (Falotico and Quatto, 2015). The success values and effect sizes between the experimental and control groups, whose pictures were evaluated by experts, were revealed. The success value analysis explains the consistent difference between the inputs and outputs of the educational program objectives (Ryabko et al., 2022). In case of a statistically significant difference in the analysis of success values, the effect size of the studies was also examined. The effect size is valuable because it objectively measures the importance of an effect (Field, 2009). Finally, the pictures were also evaluated according to the descriptive content analysis.

Findings: The reliability and validity of the Drawing Rating Scale used in the evaluation of student work were consistent (Table 3). In order to determine the equivalence levels of the experimental and control group students, t-Test (Table 4) and Mann-Whitney U (Table 5) were applied according to the normality analysis results.

In general, it can be said that the students were at equal levels in all sub-dimensions except Art Elements and Subject Unity (Table 4 and Table 5). After determining the equivalence between the groups, the success values and effect sizes between the experimental and control groups were compared and the effect of the independent variable, museum-based art education, was examined. The developments in the creativity, composition, expression, subject integrity, imagination, cultural traces and work completion sub-dimensions of the experimental group students were found to be significantly different from the control group (Table 6 and Table 7). However, no significant difference was found between the two groups in technical dimensions such as art elements, art principles and perspective (Table 6).

When the pictures made by the students were examined according to the descriptive content analysis, it was seen that there were certain differences between the experimental and control groups. In the pre-test phase, it was determined that both groups used the elements and principles of art in a similar way and were at an equal level in terms of perspective, composition and spatial perception. In the post-test phase, development was observed in both groups, but it was understood that this development was more pronounced in the experimental group. Although positive changes were seen in the use of color and understanding of composition in the works of the control group students, it was determined that detailing and creative elements were limited. The experimental group used the elements that strengthen artistic expression more consciously, and especially gave more place to line and color perspective to deepen spatial perception. In addition, the students in the experimental group integrated handicrafts, embroidery and ornamental details into their paintings and presented cultural and artistic elements with a richer expression. In general, it was determined that the experimental group showed a more pronounced development in compositional integrity, artistic expression power and use of detail compared to the control group (Figure 1, Figure 2).

Conclusion and Recommendations: While the experimental group students showed more progress in developing abstract skills such as creative thinking and cultural traces and producing original works through their experiences in the museum, it was found that the traditional art education based on the curriculum applied to the control group was deficient in this regard. In this context, it was concluded that museum-based education programs should be integrated more into art education processes.

Based on the results of this study, it is recommended that museum-based education programs be expanded and integrated more into the education of gifted students. In particular, the regular inclusion of museum-based activities in the art education curriculum will provide significant benefits in terms of developing students' artistic skills and aesthetic sensitivities. In addition, considering that such programs may have similar effects in non-art disciplines, further research is recommended to explore their effects in different areas. These studies will help us better understand the contributions of out-of-school learning environments to students' general cognitive and emotional development.

Keywords: Gifted Student, Museum Education, Art Education, Artistic Skills